Civillieta Nr. C 26258916

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2017.gada 6.jūnijā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu Valsts robežsardzes, reģistrācijas Nr.90000086402, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par atlīdzināmo mācību izdevumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par atlīdzināmo mācību izdevumu piedziņu iesniegusi Valsts robežsardze (turpmāk arī – prasītājs) norādot, ka 2012.gada 2.aprīlī prasītājs, atbildētājs un Valsts robežsardzes koledža noslēdza līgumu Nr.6 „Par mācībām Valsts robežsardzes koledžā un turpmāko dienestu Valsts robežsardzē" (turpmāk arī – Līgums) un atbildētājs uzsāka mācības Valsts robežsardzes koledžā. 2012.gada 2.aprīlī un 2013.gada 18.februārī puses un Valsts robežsardzes koledža noslēdza papildus vienošanās Nr.1 un Nr.2, kurās vienojās, ka ar profesionālās izglītības ieguvi saistīto izdevumu apmērs 2012.gadam sastāda 1 400,90 latus, 2013.gadam – 318,44 latus. Kopā ar atbildētāja profesionālās izglītības ieguvi saistītie izdevumi sastādīja 1 719,34 latus. 2013.gada 20.februārī atbildētājs absolvēja Valsts robežsardzes koledžas profesionālās tālākizglītības programmu „Robežsardze". Ar Valsts robežsardzes 2013.gada 21.februāra pavēli atbildētājs ar 2013.gada 22.februāri tika iecelts Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Grebņevas I kategorijas robežkontroles punkta jaunākā inspektora amatā. Ar Valsts robežsardzes 2013.gada 29.novembra pavēli Nr.406p „Par Valsts robežsardzes personālu" atbildētājs ar 2013.gada 2.decembri tika atvaļināts no dienesta saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu – pēc paša vēlēšanās. Saistībā ar atbildētāja atvaļināšanu no dienesta prasītājs proporcionāli nenodienētajam laikam aprēķināja atlīdzināmos mācību izdevumus – 1 050,45 latus (1 494,66 *euro*), un sagatavoja vienošanos par parāda atmaksu. 2013.gada 28.decembrī atbildētājs iepazinās ar atlīdzināmo mācību izdevumu aprēķinu, parakstīja vienošanos par to atmaksu līdz 2015.gada 2.decembrim. Atbildētājs, neskatoties arī uz prasītāja atgādinājumu, atlīdzināmos mācību izdevumus nav sedzis. Pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1587., 1590.pantu, Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.257 „Noteikumi par kārtību, kādā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm tiek nosūtītas izglītības iegūšanai, kā arī mācību izdevumu segšanas un atmaksāšanas kārtību" 21.punktu prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja, par labu prasītājam, atlīdzināmos mācību izdevumus 1 494,66 *euro* apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 1., 48.-73.lapa).

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītājs, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, pusēm izskaidrotas to civilprocesuālās tiesības, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2017.gada 6.jūnijs, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums (lietas 54., 73.lapa).

Atbildētājs – /pers. B/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma.

2012.gada 2.aprīlī puses un Valsts robežsardzes koledža noslēguši līgumu Nr.6 par mācībām Valsts robežsardzes koledžā un turpmāko dienestu Valsts robežsardzē (Līgums). Līgumā noteikts, ka Valsts robežsardzes koledža sniedz profesionālo izglītību atbilstoši profesionālās tālākizglītības programmai „Robežapsardze" klātienē, savukārt, atbildētājs apņemas sekmīgi apgūt izglītības programmu pilnā apjomā un nepārtraucot dienestu pēc Valsts robežsardzes koledžas absolvēšanas dienēt Valsts robežsardzē ne mazāk kā 2 gadus. Līguma laušanas, saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 47.panta pirmās daļas 1., 4., 5., 7., 8.punktu vai otrās daļas 2., 3.punktu, gadījumā, atbilstoši Līguma 3.2.6.punktam, atbildētājs apņēmies 2 gadu laikā prasītājam atmaksāt ar profesionālās izglītības iegūšanu saistītos faktiski segtos mācību izdevumus (lietas 12.-16., 35.-39.lapa). Noslēdzot papildus vienošanās Nr.1 un Nr.2 līgumam Nr.6 par mācībām Valsts robežsardzes koledžā un turpmāko dienestu Valsts robežsardzē, puses un Valsts robežsardzes koledža vienojušies par ar amatpersonas (kadeta) profesionālās izglītības ieguvi saistīto izdevumu apmēru, attiecīgi, 2012.gadam – 1 400,90 latu apmērā, 2013.gadam – 318,44 latu apmērā (lietas 17., 18., 40., 41.lapa). Tiesa secina, ka puses un Valsts robežsardzes koledža Līgumu noslēgušas atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.257 „Noteikumi par kārtību, kādā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm tiek nosūtītas izglītības iegūšanai, kā arī mācību izdevumu segšanas un atmaksāšanas kārtību" prasībām, t.sk., 11.3. un

11.4.punkta prasībām, ka līgumā par izglītības ieguvi un dienestu paredz saskaņā ar šiem noteikumiem noteikto mācību izdevumu apmēru katram saimnieciskajam gadam vai laikposmam, kurā amatpersona saimnieciskā gada laikā ir ieguvusi izglītību, pievienojot līgumam attiecīgu vienošanos; mācību izdevumu atmaksāšanas nosacījumus un kārtību, kā arī iestādi, kurai atmaksājami mācību izdevumi. Tiesa secina, ka starp līdzējiem notikusi pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām ar nolūku savstarpēji saistīties.

Ar Valsts robežsardzes koledžas 2013.gada 21.februāra pavēli Nr.99 atbildētājam (pirms uzvārda maiņas – Ļubkinam (lietas 26.lapa)) pēc profesionālās tālākizglītības programmas „Robežsardze" apguves piešķirta kvalifikācija „Valsts robežsardzes inspektors" (lietas 19., 20.lapa). Ar prasītāja 2013.gada 21.februāra pavēli Nr.37p „Par Valsts robežsardzes personālu" atbildētājs ar 2013.gada 22.februāri pārcelts Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes Grebņevas I kategorijas robežkontroles punkta jaunākā inspektora amatā (lietas 21.-25.lapa). Atbilstoši Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 47.panta pirmās daļas 1.punktam, 2013.gada 2.decembrī (pēdējā dienesta diena) atbildētājs atvaļināts no dienesta Valsts robežsardzē, pēc paša vēlēšanās (lietas 27.lapa).

Atbildētājs no dienesta atvaļināts pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu – pēc paša vēlēšanās (lietas 27.lapa), kas, atbilstoši līguma Nr.6 par mācībām Valsts robežsardzes koledžā un turpmāko dienestu Valsts robežsardzē 3.2.6.punktam atbildētājam rada pienākumu atmaksāt ar profesionālās izglītības iegūšanu saistītos faktiski segtos mācību izdevumus (lietas 14., 37.lapa).

Tiesa secina, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt atlīdzināmos mācību izdevumus 1 494,66 *euro* (1 050,45 latu) apmērā. To aprēķins pierādīts ar vienošanos Nr.397 par izsniegtā formas tērpa atlikušās vērtības un par mācību izdevumu atmaksu, izsniegtā formas tērpa atlikušās vērtības aprēķinu (formas tērpa atlikusī vērtība ieturēta no atalgojuma), ar mācībām saistīto izdevumu aprēķinu Nr.2, rēķiniem Nr.0379F un Nr.0380M (lietas 28.-34.lapa). Saskaņā ar Līguma 3.2.7. un 3.2.8.apakšpunktu atbildētājs apņēmās pēc izglītības programmas sekmīgas apgūšanas nepārtraucot dienestu dienēt robežsardzē ne mazāk kā 2 gadus, atmaksāt prasītājam 2 gadu laikā no atvaļināšanas dienas papildus vienošanās paredzētos faktiski segtos mācību izdevumus, kas aprēķināti proporcionāli noteiktajam nenodienētajam laika posmam, ja atbildētājs no dienesta atvaļināts saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma 47.panta pirmās daļas 1., 4., 5., 7., 8.punktu vai otrās daļas 2., 3.punktu. Atbildētājam noteiktais dienesta laiks pēc mācībām bija 730 dienas (2 gadi) no kurām Valsts robežsardzē viņš nodienēja 284 dienas (no 2013.gada 22.februāra līdz 2013.gada 2.decembrim). Sekojoši nenodienētais laiks sastādīja 446 dienas (730 atņemt 284). Mācību izdevumi par diviem gadiem bija 1 719,34 lati, kas attiecīgi vienā dienā bija 2,3552602 lati (730 dalīt ar 1 719,34). Sekojoši atlīdzināmie mācību izdevumi par nenodienētajām 446 dienām sastāda 1 050,45 latus (1 494,66 *euro*) (2,3552602 reizināt ar 446).

Tiesa secina, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami ar mācībām saistītie izdevumi, jo Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.257 „Noteikumi par kārtību, kādā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm tiek nosūtītas izglītības iegūšanai, kā arī mācību izdevumu segšanas un atmaksāšanas kārtību" 21.punktā paredzēts, ka amatpersona, kuru atvaļina no dienesta (izņemot šo noteikumu 24.2.apakšpunktā minētos gadījumus) un kura pēc arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības iegūšanas vai profesionālās tālākizglītības programmas apguves ir nodienējusi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē mazāk par diviem gadiem, atmaksā iestādei, kas to atvaļina no dienesta, mācību izdevumu summu, kas aprēķināta proporcionāli nenodienētajam laikam. Saskaņā ar šo noteikumu 23.punktu, ja amatpersona vai persona neatmaksā mācību izdevumus šo noteikumu 19., 19.[1], 20., 21., 21.[1], 21.[2] un 22. punktā paredzētajos termiņos, kārtībā vai apmērā, līgumā par izglītības ieguvi un dienestu norādītā iestāde neatmaksāto mācību izdevumu summu piedzen tiesas ceļā. Tiesas ceļā piedzen arī saskaņā ar šiem noteikumiem aprēķināto mācību izdevumu summu, ja amatpersona izglītības ieguves laikā atsakās uzņemties šajos noteikumos paredzētās saistības.

Atbildētājs nav pildījis savas saistības, nav pienācīgi un savlaicīgi veicis maksājumus. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, [..].

Tādējādi, atbildētājs nav ievērojis Civillikuma 1828.panta prasības, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu, t.i., prettiesīgi novilcinājis saistības izpildīšanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

2014.gada 28.janvārī prasītājs atbildētājam nosūtījis pušu 2013.gada 28.decembra vienošanos par izsniegtā formas tērpa atlikušās vērtības un mācību izdevumu atmaksu, 2015.gada 9.decembrī atgādinājumu par parāda atmaksāšanai noteiktā termiņa izbeigšanos, brīdinājis par prasības celšanu tiesā saistību neizpildes gadījumā (lietas 42.-45.lapa). Atbildētājs savas saistības nav pildījis, pierādījumus, ka samaksa izdarīta, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, nav piestādījis.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka tiesai, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā jānorāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Prasītājs, iesniedzot prasības pieteikumu tiesā, lūgumu atzīt tā tiesības par laiku līdz sprieduma izpildes dienai saņemt likumiskos nokavējuma procentus nav pieteicis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Judikatūrā *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr. SKC-75, 2009.gada 25.novembra lēmumu lietā Nr. SPC-111, 2013.gada 26.aprīļa spriedumu lietā Nr. SKC-1106)* pausts viedoklis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs, līdz ar ko tiesai minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa. Ievērojot minēto, ir nosakāmas prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus – sešus procentus gadā, no nesamaksātās galvenā parāda summas – 1 494,66 *euro*, par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (lietas 10., 11.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 195.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

Valsts robežsardzes, reģistrācijas Nr.90000086402, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par atlīdzināmo mācību izdevumu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Valsts robežsardzei, reģistrācijas Nr.90000086402, atlīdzināmos mācību izdevumus 1 494,66 (viens tūkstotis četri simti deviņdesmit četri *euro* 66 centi) *euro* apmērā, kā arī samaksāto valsts nodevu 224,20 (divi simti divdesmit četri *euro* 20 centi) *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 (četri *euro* 70 centi) *euro* apmērā, kopā 1 723,56 (viens tūkstotis septiņi simti divdesmit trīs *euro* 56 centi) *euro*, nosakot tiesības saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās atlīdzināmo mācību izdevumu summas – 1 494,66 *euro*, par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasītājam piekrītošo naudas summu samaksa veicama Valsts robežsardzes, reģistrācijas Nr.90000086402, norādītajā Valsts Kases kontā Nr.LV53TREL2140126037000.

Noteikt pers.B, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 6.jūnija, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns